

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
Comenză și st. Aluătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŪ L.

SĒ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Garierul nefrancau nu se primosă. — Manuscripte nu se retrămită.

Nr. 149.

Joi, 9 (21) Iulie.

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Iulie 1887 st. v., s'a început un nou abonament pe triluniul Iulie, August și Septembrie la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 franci
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu an 12 „	„ unu an 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărul fâșiei sub care au primită diarul.

Domni cari se voru abonă din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

BrașovŪ, 8 Iulie 1887.

Aprôpe deodată cu scirea, că camera francesă a primită proiectul de lege privitoră la mobilizarea parțială de probă a armatei francese, ne sosese și senzaționala telegramă dela ParisŪ, că totu în Pagny, unde s'a petrecut cunoscutul casu cu comisariul Schnaebela, a fost atacat din nou unu comisar de vamă francesu, probabil locșitorul lui Schnaebela, de cătră unu călător germanu. Germanul a tras dintr'unu revolveru mai multe focuri asupra împiegatului francesu rânindul de mörte.

Dacă primirea proiectului mobilizării de probă, care a fost užit de generalul Boulanger, a putut nasce în sinul Germanilor noue îngrijiri și nouă amărăciune în contra Francesilor, atunci de sigur că și casul întâmplat la frontiera Alsației nu va lipsi la rëndul său de a mări ura și amărăciunea Francesilor în contra Prusianilor.

Probabil că atacul violent dela Pagny nu va mai da nascere unui răboiu diplomatic, între ParisŪ și BerlinŪ, deoarece călătorul germanu din vorbă este omu privat, după cum spune telegrama, în momentele de față însă el pôte avé cu tôte acestea urmări fatale, căci cum amă dîșu, spiritele de dincôce și de dincolo de RinŪ sunt forțe agitate.

Și comisarul francesu din vorbă, cu numele Ritter, asupra căruia s'a împușcat la Pagny, se vede a fi Alsațianu. Probabil că densusul se va fi purtat aspru cu călătorul germanu, care l'a atacat.

Încătu pentru raporturile dela graniță nu pôte fi nicidecum favorabilă numirea de comisari alsațieni la punctele de trecere, deoarece Alsațianii urăscu cumplită pe Prusiani, nu numai pentru că i-au cucerit la 1870/1, ci și pentru despotismul militar, ce domnesce adă și în Alsația-Lotaringia. Alsațianii în asemeni împjurări nu pot uita libertatea de care s'au bucurat mai înainte și de care se bucură și adă Francesii.

Încordarea cea mare dintre Francesi și Germani trebuie negreșit să ducă la unu răboiu.

Nu mai era de lipsă să vină generalul Boulanger și să conjure pe Francesi, într'o scrisore ce-a adresat o unui deputat amic al său, ca „să-și ridice capul.” Se întâmplă destule lucruri, cari fac ca Francesii să nu uite că stau față c'unu puternicu rival și că ținta lor este: revanșa.

Dacă Germanii au agitat în pressă contra generalului Boulanger, combătându mai ales proiectul său de mobilizare de probă, ce au dobândit? Au dobândit, că această mobilizare de probă nu se va face sub conducerea lui Bou-

langer, ci sub a ministrului de răboiu actualu generalu Ferron.

Nemulțumirea ce-o arată cei din BerlinŪ cu pregătirile de răboiu francese, împinteneză încă și mai mult pe Francesi de a nu lăsa să trecă nici măcar o zi fără de a o folosi pentru întărirea forțelor lor armate.

Este o stare de iritațiune bolnăvicioasă în care se află adă marele state apusane ale continentului nostru și nu i modru de a afla o altă soluțiune a acestei deplorable situațiuni, care înghite milioane după milioane din sudorea contribuabililor, decât răboiul. Și într'adeveru pare că tôte celelalte puteri așteptă numai momentul când va izbucni lupta între Franța și Germania și își întocmesc tôte în vederea acestei viitoare catastrofe.

Serbarea dela 14 Iulie n. în ParisŪ.

Temerile exprimate de cele mai multe fo, că serbarea dela 2/14 Iulie va fi folosită pentru a se provoca turburări și chiar o revoluțiune contra republicei nu s'au implinit. Despre decurgerea serbării, zăversarea dărării Bastiei, comunică telegramele din ParisŪ următoarele:

Ca la 2000 persoane din care multe purtau torțe de lampione, au trecut ieri nopte cântându și strigându pe bulevarduri până la Cercle militaire. Aci au intonat marsiera și au strigat „Vive Boulanger!” apoi au cântat imnul lui Boulanger. Demonstrația a ținut numai unu sfert de oră.

Pentru 14 Iulie se luaseră întinse măsuri polițienesci și militare. De pe lângă ParisŪ au fost aduși 8000 gendarmi; cavaleria era consemnată pretutindeni. Mai tôte foile indemnară la liniște pentru că serbarea de 14 Iulie să nu degenereze într'unu act revoluționar. „Lanterne” invită pe partizanii săi să strige clar „Jos cu Ferry!” încătu să nu se confunde cu „Jos cu Grevy!” Trebuie să se strige „Vive Boulanger!” „Intransigent” publică pe pagina întâia unu articol cu titlul mare: „Locu pentru popor!” Rochefort indeamnă la mari demonstrațiuni dicându că e permis să se fluere și să se strige ministrilor „Vive Boulanger!” Dér și elu dice să nu se facă provocări, atrăgându atenția asupra ordinelor aspre ale poliției. La 6 ore dimineța a început serbarea națională. La statua Strassburgului, unu cortegiu de 3000—4000 manifestanți cu steguri, corone, embleme, musică și tobe a trecut la 10 ore pe bulevarduri spre piața Concordiei, unde se adunaseră ca la 50,000 omeni, împjurul statuei Strassburgului. Pe drum cortegiul, mai ales Alsațienii, au fost salutați cu aplause. Liga patriotică s'a oprită împjurul statuei și au depus corone, embleme și flori. S'au vădut și patru soldați purtându corone. Gimnasticii în vesminte albe s'au urcat pe statua colosală și au atârnat pe ea coronele, între cari una de foi de stejar era trimesă din Alsația. Când mulțimea dări pe tineri sus pe statuă, încep să aplaude frenetic, ér când Alsațienii se apropiară de statuă cu stegul în doliu, aplausele se doiră. Nu s'au ținut discursuri. După ce gimnasticii au înșipt d'asupra statuei unu steg cu inscripția Strassbourg, lighiștii strigară „Trăiască Alsația-Lorena!” și toți plecară cu Derouledes în frunte. În acestu moment se audiră voci: „Vive Derouledes!” și „Vive Boulanger!” Terminându-se această demonstrația, piața Concordiei își reluă aspectul său ordinar. Poliția n'a avut de ce să intervie, căci ordinea nu s'a turburată nicăeri.

Revista batalionelor scolare s'a ținut pe piața primăriei fără nici unu accident. Publicul numeros, venit din tôte părțile orașului, a strigat: Trăiască Republica! Procesiunea președintelui Grévy la revista militară s'a făcut în mijlocul unei mulțimi imense în care numai cu mare anevoință trăsura pulei se înainteză. De altfel trăsura era apărată de o escortă de chirasieri. În unele puncte ale drumului s'au audit fluierături și strigăte de Vive Boulanger. S'a cântat și imnul lui Boulanger. Trupele eșite la revistă fură asemena primite p'allocurea cu strigăte de Vive Boulanger! Între acestea, o mulțime imensă compusă din câteva su-

timl de mii de omeni cari mergeau pe jos și în trăsura se repețeau la locul defilării. Mulțimea își petrecea timpul cântându, aclamându armata și pe Boulanger. Numeroși colportori oferiau medalii în onora lui Boulanger și pălării de pai în formă de pălării de generalu. Când sosi președintele Grévy, publicul salută cu pălăriile și strigă: Vive Grévy! Vive la France! Vive la Republique! După Grévy sosi și generalul Ferron, călare și salutându cu sabia.

Defilarea încep și se petrecu în mijlocul entuziasmului generalu. După defilare d. Grévy porni îndrăt și fu salutată cu multă cordialitate în trecerea lui. Unii strigau érași Vive Boulanger!

Președintele Grévy a adresat ministrului de răboiu o scrisore în care exprimă admirațiunea sa pentru ținuta marțială a trupelor și precisiunea mișcărilor lor rugându în acelașu timp pe ministru să le felicite și să le mulțămescă în numele său.

Serbătorea națională s'a petrecut și în tôte provincia într'o ordine perfectă și nicăeri n'au fost manifestațiuni sedițioase. Unu incident neînsemnat s'a întâmplat la eșirea din Bois de Boulogne, unde o bandă de 3000 de indiviți opriră în loc trăsurile și voiră să silescă pe cei dinăuntru ca să strige Trăiască Boulanger! Dér ordinea a fost restabilită numai decătu. S'au arestat 12 persoane. Revista militară a reușit într'unu mod perfect.

Arestări socialiste în BerlinŪ.

„National-Zeitung” anunță, că poliția din BerlinŪ a rădicat și arestat în noptea de 16 Iulie unu comitet centralu socialistu constatatoru din șapte persoane. Comitetul forma centrul unei organizațiuni secrete și avea să supravegheze și pe deputații socialiști în și afară din parlament. Arestarea trece de cea mai importantă, de ore-ce o parte dintre socialiști înclină spre partida anarhistă. Pentru călătoria împăratului Wilhelm se luaseră măsuri neobișnuite, fiind că în Hessen s'au găsit bilete anonime, care comunicau ora trecerii trenului imperial și provocau a fi gata. Din cauza acesta calea ferată a fost supravegheată de poliția, în parte chiar ocupată și înaintea trenului imperial s'a trimis unu tren separat. Celu dinteu trec și ucise lângă Bensheim pe unu ajutor de paznic al căii ferate. Acestu incident încă a rămas neexplicat.

O scrisore a generalului Boulanger.

Generalul Boulanger a adresat deputatului Laur următoarea scrisore:

Clermont, 14 Iulie. Îți mulțămesc din inimă pentru devotamentul d-tale. Sunt pentru elu cu atât mai susceptibil cu cât amiciile devin mai rare. Dér acesta puțin mă privesce, imi fac datoria și cu tôte ura și căderea voui urma a mi-o face. Aceia a căroru amicie din naivitate nu pôte rezista bănușelor, prin nimic legitime în contra mea, urmeze înaintea: eu sunt mulțămît să rămân cu aceia cari voiesc o Franciă respectată și cari pun mai pre sus patria decătu intrigile de partid și interesele particulare. N'am avut și n'am altă scop decătu a spune Francesilor ca să-și ridice capul, căci acesta e singura atitudine care se cuvine să o aibă unu popor ca alu nostru. Generalu Boulanger.

SCRIRILE DILEI.

Se vorbește, că cu ocaziunea șederei Maiestății Sale monarhului în Ardeal pe timpul marelor manevre, Rerele României va face o vizită Maiestății Sale.

—x—

În Nr. 122 al foiei noastre anunțăm începutul cursului de împletituri de nule, menit pentru poporul nostru din Scheiu. Cu ocaziunea cetrei clasificățiunilor la școlile noastre centrale de aici vădurmă pe mulți băeși și fetițe în mână cu câte o corfiță-două, parte colorate, parte albe curate, ce și-le duceau cu multă bucurie acasă. Acestea erau rezultatul muncii lor din cursul sus numit, condus de d-nii învățatori G. Moianu și Cand. Mușlea. În acestu curs deși relativ

scurtă (11—12 lecții) — se vede că s'au învățat câteva modele de impletitură, albitul și văpsitul corfelor. Impletiturile din nule se vor continua și la toamnă, apoi se va trece la celelalte soiuri de impletitură, de purpă, paie și pâră, și la colorită. Ar fi de dorit ca poporul nostru din Scheiu să profite de aceste cursuri, căci învățând industria de casă, își crează isvora de venit, de care în ziua de azi nu pră e imbulzită.

—x—

În Clușiu a sosit magistrul cvartirelor curții pentru ca să ia dispoziții corespunzătoare pentru cvartirele în care va locui Maiestatea sa cu suita, în timpul cât va șede acolo cu ocaziunea venirii Sale la manevrele din Ardeal.

—x—

Ni se scrie din Jena cu data 4/6 Iulie, că d-nul Nicu Leon din România a trecut în acea țară la universitatea de acolo esamenul și a obținut doctoratul în zoologie, botanică și geologie cu strălucit succes, anume cu nota magna cum laude. Felicităm pe tinărul doctor!

—x—

Regularea Timișului și a Begheului statul nu voescă să-o primescă în administrația sa, deoarece după o declarațiune verbală a ministrului Baross dată unei numeroase deputații de proprietari din comitatele Timiș și Torontal, care prin un memorial din care luarea regulării în administrația statului, afacerea acesta ar fi numai o cauză specială a Ungariei de sud. Statul însă va supune unei controle mai riguroase administrația societății de până acum de regulare și va dispune ameliorării acolo, unde se vor afla de lipsă. — Pasce murgule ierbă verde! Ce-i pasă guvernului unguresc de Valahii inundați de Timiș și Bega? N'are el destulă grijă cu Ungurii de pe lângă Tisa?

—x—

După constatările comisiei numite de autoritate, la oficiul orfanal din Erlau s'au defraudat 58,500 fl. Defraudantul principal Sörinczy a fugit de mai multe luni, ceilalți stau în cercetare disciplinară. Totă vina se aruncă pe suspendatul primar Tavassy, care n'a avut nici o grijă.

—x—

Andrei Thierry, țeran din Bečherecul mare, a plecat însoțit de un avocat la Paris, ca să primescă o moștenire de 18 milioane franci, rămasă dela unchiul său Jean Thierry, care a murit înainte cu câțiva ani în Paris fără a lăsa moștenitori direcți. Așa istoricele foile din Ungaria de sud. Moștenirea o va împărți Andrei, dacă va avea noroc să o capete, încă cu doi frați ai săi.

—x—

Ministerul justiției unguresc a primit în zilele acestea o scrisoare recomandată, dată în Török Becse sub Nr. 30,237 și 238, care conținea trei cote de hârtie albă. Ministerul a provocat respectiva judecătoria cercuală să afle pe trimișătorul scrisorii. — Trebuie că i s'a făcut cândva vr'o „dreptate ungurescă“ necunoscutului trimișător.

—x—

Cetim în „Curierul Balasani“: „Cu ocaziunea trecerii prin Iași a Reginei Serbiei, d-ra Musicescu Sofia a avut fericita ocaziune d'a se produce înaintea Reginei. Acum M. S. a binevoit a trimite d-rei Musicescu un inel cu inițiala N. și cu Coróna Regală d'asupra. Inițiala și coróna sunt presarate cu briliante. Felicităm

pe d-ra Musicescu de frumosul și prețiosul prezent. — Cadoul s'a trimis prin d-na Maria Rossetti-Rosnovană, bunica M. S. Reginei.“

—x—

Artistul I. D. Ionescu a dat 3 reprezentații teatrale și de danț în Orșova de unde a plecat la Băile Erculane, spre a delecta și publicul d'acolo; și după aceea se va întoarce în România. Cu d-nul se află și 3 elevi ai d-lor Moceanu și Velescu, vestiții gimnastici din Bucuresci. Elevii, prin figurile de danț es-traordinare, au obținut aplauze frenetice.

—x—

În zilele trecute, scrie „România“, bisericile și mănăstirile vechi din Bucovina au fost vizitate de d-lu Le-comte de Nouy, renumitul restaurator al catedralei Curței de Argeș, și de d-nii arhitecți Sterian și Le-Perier. Au vizitat toate bisericile din Suceava, apoi mănăstirea Humorului, și au plecat la mănăstirea Putna, Sucevița etc., de unde vor pleca apoi la Cernăuți pentru a vedea muzeul de antichități religioase dela mitropolia.

Sciri militare.

Austro Ungaria. Fabricarea pușcilor cu repetiția Mannlicher progresază atât de repede, încât până la finele acestui an vor fi înarmate mai multe trupe decât numai două corpuri de armată, cum se preveduse.

România. O comisiune compusă din oficerii superiori de artilerie a fost trimisă la Magdeburg ca să supravegheze și să primescă materialul de război ce l'a comandat ministerul de război la casa Gruson.

Din cercul electoral al Sasei, Iulie 1887.

Stimate d-le Redactor! Deoarece n'am citit până acum în prețitul D Vostre doară nici un raport mai detaliat despre decursul alegerii de deputat din Sasea dați-mi voiă a vă comunica următoarele întâmplări presupunând că mersul alegerii vă este în general bine cunoscut:

Candidații de deputat erau — precum știți — V. Babeșu ca național și Aszboth ca guvernamental.

Încă în 12 Iunie, ziua în care s'a ținut conferința dela Răcașia, unde Babeșu și-a desfășurat programa sa, a început din partea aderenților lui Aszboth gona în contra partizanilor lui Babeșu. Cine cuteza să strige: trăiască Babeșu, comitea o crimă. Aszbothienii atacau pe omenii lui Babeșu în public, pe strade, ba intrau chiar în casele lor, îi băteau și-i duceau la arest, pentru că au strigat: trăiască Babeșu, și nu trăiască Aszboth. N'au rămas cruțate nici chiar femeile și copiii: O femeie din Vraniuț (Elena Popovici) a fost escortată de un plaiășu căprăru la chinezul (judele) comunal, care a băgat-o într-o miserabilă și puturoasă temniță, unde a ținut-o de ziua dela amăși și până la 10 ore seara din cauză că a întâmpinat pe omenii lui Babeșu, care mergeau la conferința din Răcașia, cu urarea: să trăiască Babeșu și li-a aruncat și florii în cale. Un copil de 12—13 ani a strigat și el aușind pe alții: trăiască Babeșu. Pentru acesta fu lovit cu o măciucă de un alt plaiășu căprăru, așa că bietul copil a avut să suferă mai multe zile din cauza acestei lovituri; ba a fost dus și la casa comunală, unde un notar l'a tras de urechi, i a dat palmii și la urmă l'a arestat. Barbarismul Aszbothistilor era fără margini și comiteau

fără rușine cele mai nerușinate acte de violență, căci puterea era în mâna lor.

Încă înainte alegerilor cu o săptămână li-s'a interzis locuitorilor din Sasea-română ca să meargă la lucru la Oravița, la Biserica-albă și în alte locuri asemenea și acesta din cauză ca nu cumva să se întâlnească cu omeni de ai lor și să se întâlnească. În ziua alegerii mare parte din ei au fost duși la urnă între puști.

Se înțelege, că sub astfel de împrejurări Babeșu a căzut, d-er terorizările nici prin acesta nu au încetat. Șapte omeni din Sasea, care deși au fost escortați la urnă de omenii lui Aszboth între puști, d-er au votat pentru Babeșu, în dimineața următoare după ziua alegerii au fost duși la arest, unde au fost deținuți dela 3 ore dimineața și până la 4 ore p. m. fără să li-se fi dat baremi un pahar de apă. Notarii, chinezii și alte organe administrative amenință acum cu răzbunare pe omenii care au votat cu Babeșu.

Diu acestea se poate vedea destul de lămurit, ce însemnă constituțiunea în Ungaria. V.

Raport polițienesc.

Duminea seara, șilerul George Dușia a spart cu o bucată de cărămidă capul șoferului său șiler Jian, în urma unei certe. Făptuitorul s'a predat erii judecătorei de cerc.

Lună noaptea, servitorul reuniunii de dare la semn Petru Munteanu pe când mergea acasă în Scheiu l'a atacat de visitiul Botar Iozsef, aflătoriu în serviciul birjarului Jurak Karol, jefuit de césornicul său de argint în valoare de 24 fl., trântit la pământ și mai târziu cu ajutorul birjarilor Batar Andras și Csep Janos aruncat în canal. Făptuitorii au fost prinși și predați judecătorei penale.

Duminea seara s'a perdat pe promenada de jos o brățară cu briliant, aurită și compusă din creștari cu angeri. Onestul aflător binevoiesc a-lu preda la căpitania orașului.

Deoarece autoritatea polițienescă a ajuns la cunoștință, că publicul e părjolit de birjar, anume Duminea pentru preumblările ce le face cu birja în locurile de afară din oraș și în cele de excursiune aflătoare pe teritoriul Brașovului, de aceea servescă spre știință, că pentru astfel de preumblări cu birja are să se plătescă după tariful 2 fl. 50 cr. pentru 1/2 zi, 4 fl. pentru o zi întregă, și deci nu e necesar a se mai tocni cu birjarul asupra prețului, ci e de ajuns a-i spune unde să meargă, decât birjarul nu e în stare a dovedi, că e angajat mai dinainte de altul. În tot cazul ar fi cu cale, ca să se arate imediat poliției casurile, în care birjarii cer pe-te tariful.

La 17 l. c. după amăși între 3 și 6 ore, un făptuitor necunoscut a furat unui gimnast de aci la școlă de inotat un césornic cilindru remontoir de argint cu capace duble împreună cu un lanț de oțel.

Eri noaptea profesorului Friedrich Philippi i s'a furat de câtra nisece făptuitor necunoscut mai multe bucati de îmbrăcăminte și alte obiecte de valoare din locuința sa de veră, aflătoare pe delul străzii.

Avisu.

Subscripții ne luăm voiă a aduce la cunoștință Domnilor învățatori și tuturor pe cari li interesează,

FOILETONU.

(7)

Misterele Veneției.

de Edouard Didier, traducere de Ioan S. Spartali.

II.

Nicolotti și Castellani.

Și-și încrucișă brațele pe piept împotriva trării neputincioase a sergentului numai o putere de inertiă.

Sergentul Bartolomeo păru că vrea să încere încă odată să răstorne pe campionul Castellaniilor. Însă asta era numai o prefacere. De odată căci în genunchi și trecându-și iute capul în arcul descriu de picioarele gondolierului, era să-l dea peste cap. Când Ricardo, plecându-se cu o deopotrivă iuteală, apucă cu mâinile lui vinjose pe sergent de șolduri, și înălțându-se bine pe picioare, îl ridică d'asupra capului ca p'un copil de 5 ani.

Efectul fu minunat.

Bietul sergent, ale cărui mișcări erau toate pralitate, fu aprăpe să leșine în strinsărea aceea puternică. Vedeau învârtindu-se împrejurul lui mii de capete care ridea de el.

Când se vădu batjocorit, își pierdu curagiul de deservire, și, închișându o hii, se lăsă la voiă birui torului.

Gondolierul ocolise podul cu d-nul, și, arătându mulțimei, care aplauda cu furie, pe adversarul său, al cărui corp se svércolea d'asupra capului lui, întrebă:

— Să-l arunc în canal?

— Da! da! diceau unii.

— Nu! nu! strigau alții.

Ricardo sta pe gânduri aușind părerile opuse. Însă deodată simți că se încovoiă copul nenocitului soldat în mâna lui; înțelese că nenocitul leșinase și îi se făcu milă. S'apoi judecătorei luptei curmară orice discuție. Acela care vorbise mai de multe ori se sculă și dișe:

— Castellani sunt biruitori și campionul lor, Ricardo dela Rialto, are drept la cei patru galbeni de aur care sunt premiul luptei.

Generosul gondolier nu avu crușimea ca să abuzeze de victoria lui, ci puse pe sergentul încă leșinat la picioarele judecătorei trântei și ei îi și deteră numai decât răsplata făgăduită.

Ricardo luă banii, însă nu voi cu nici un chip să se ducă să-i bea cu prietini la cârciuma la Sorele de aur pe Rialto.

— Nu, nu acum! răspuse Ricardo. — Este undeva o familie de pescari săraci căreia banii ăștia de aur au să i fie de mare ajutor și mă duc să li duc. Pe urmă viu să vă găsec.

Tote încercările prietinelor, d'alt îndupleca să meargă cu ei să bea cei patru galbeni, fură zadarnice. Ricardo trecu printre ei, ajunse la podul de peste Rialto, sări iute în luntrea lui și se depărta în grabă.

Ricardo, ca să scape de lungile coturi ale Marelui Canal, apucă pe canalele lăturașe spre piața Sf. Marc și o și trecu; însă când fuse să treacă Piazzetta, își luă sema și în loc să o ia pe canalul Orfano ca să se ducă pe lagune, își prinse luntrea de cheul Rebilor, în colțul canalului Suspinelor, numit astfel după Podul Suspinelor, care lega palatul ducal cu temnițele.

După ce debarcă, Ricardo stete câtuva timp în fața

unei porțițe, ce se deschidea pe Riva dei Schiavoni

P'acolo intrau în palatul ducal familierii și servitorii.

— Nu, nu pe porța asta trebuie să între campionul Castellaniilor, căruia fiica A'riaticei îi datoresce acum viața! își dișe el deodată ridicând capul.

După ce se gândi astfel, gondolierul Ricardo coti Piazzetta și se arătă în porța principală a palatului unde păzeau doi soldați.

— Nu! voi! dișe o sentinela.

— Sunt Ricardo, gondolierul de pe Rialto! dișe omul nostru ca și cum ar fi dișu: Sunt Malipiero, senatorul, coboritorul celor doisprezece apostoli.

— Ce vrăi?

— Să vorbesc cu Francesco Foscari.

— Înapoi! dișe sentinela puidă arma d'acurmezisul.

— Crești tu că un gondolier din port poate să s'apropie de dogele!

— I-am mai vorbit eu, nu sunt nici două césuri d'atunci, și se sci că am să-i mai vorbesc.

— Nu cred.

— Ai să vezi.

Chiar în clipa asta gondolierul dări pe Francesco Foscari în tundul curții de onoare, în vârful scării Uriașilor pe care, un secol după aceea, trebuia să se rostogolească capul lui Marino Faliero, alt doge al Veneției. Ricardo nu se sfi să strige pe dogele.

— Alteț Seranisimă! dișe el cu vocea lui răsunătoare.

Foscari ridică capul și zimbi când cunoscu pe Ricardo.

— Hei! mi-se pare că este prietinelul nostru Ricardo! dișe el senatorilor cu cari vorbea reconducându-i ca să le facă onoare.

cumcă din 7—31 Augustă incl. v. a. c. vomă ține ună cursă din diferiți ramă ai industriei de casă pe lângă următorul program:

I. Impletitură de paiă. a) Recolta și pășirea paielor; b) Impletitură simplă în 5, 7, 9, 11, 13 fire; c) Impletitură în colțșori (în 4, 6, 8, 10, 12 fire); d) Impletitură rotundă (cilindrică); e) Compunerea de diferite obiecte din fâșiile impletite; f) Colorea paielor, resp. a obiectelor impletite.

II. Impletitură de papură. a) Recolta, sortarea și conservarea papurei; b) Confecționarea de diferite obiecte, cusute din papură ordinară; c) Confecționarea de diferite obiecte, impletite din papură môle și tare; d) Imbrăcarea obiectelor fragile (sticlă) în papură; e) Impletirea de scaune atât din papură, cât și din paiă și din foi de cucuruză (pănuși).

III. Impletitură de nuele. a) Recolta nuelelor; b) Curățirea și conservarea lor; c) Impletirea de diferite obiecte de nuele întregi; d) Despicarea și gheluirea nuelelor; e) Impletitură diferite din nuele gheluite; f) Radarea coloarei naturale (albe) nuelelor resp. obiectelor deja impletite; g) Văpsirea și lacuirea obiectelor impletite.

IV. Impletirea de scaune de salonă cu trestie fină (de mare).

V. Impletitură de pără. a) Impletitură simple; b) Impletitură duple și triple și confecționarea de anumite obiecte precum: inele, cercei, lanțuri de orologiu.

VI. Coloritul. a) Confecționarea de diferite colorii (văpseli); b) Coloritul propriu; c) Flauderatul; d) Lacuitul; e) Văpsitul lănei, a cănepei și inului.

VII. Poleitulă seu lustruitulă lemnului. a) Confecționarea poleitului; b) Poleitulă propriu.

VIII. Albinăritulă (stupăritulă). a) Soiurile albinelor și viața lor; b) Soiurile celulelor fagurilor și destinațiunea lor; c) Sporirea naturală și artificială a stupilor (rotulă); d) Coșnițele (tarnele) după sistemul lui Dzirzon și manipularea cu acestea; e) Provederea stupului orfană cu regină; f) Albinele hôte și dușmanii albinelor; g) Nutrirea și adăparea albinelor; h) Stupina, i) Iernarea stupilor; j) Scoterea mierei din faguri și mășina pentru acăsta; m) Intrebunțarea mierei și a cerei; n) Plantele mai folositoare pentru albine.

Instruirea teoretică și practică în ramii industriale de sub pt. I—VII se va preda în încăperile școlii române din Brașovul-vechiu, ăr cunoștințele teoretice și practice din albinărit se vor preda în stupina școlară dela școliele centrale rom. din Scheiu.

Instrucțiunea este gratuită.

Cei ce voră voi a li a parte la cursul din cestiune sunt rugați a se insinua la Rev. D. Protopresbiteră I. Petrică seu la subsemnații celă multă până la 31 Iuliu (12 Augustă) a. c., trimețendă totodată tacsă, mai josă specificată, pentru procurarea materialului.

Per-ăne, carl în urma poziției loră sunt chiamate a propaga în poporul nostru acești ramă ai industriei de casă (d. e. pedagogi, teologi, învățatori, profesori), voră avă a trimite la insinuare taxa de 1 fl. 50 cr. v. a., de-ăre se s'au oferit spre scopul acesta și unele ajutore din partea unoră oficii protopresbiterale din Brașov și giură; pentru alți participanți tacsă va fi de 5 fl. Aceia voră primi, intru-ătu se va pută și quartire gratuită la unele familii binevoitoare din Brașovul-vechiu.

Relativă la mănăcare ne luămă voiă a aminti, cumcă aceea se va pută căpăta cu condițiuni mai favorabile decă domnii participanți se voră învoi să o aibă în co-

mună. După informațiunile primite se pôte căpăta vipulă întregă (dejună, prână, cină) cu prețulă de 40—50 cr. pe și de persună, decă voră fi celă puțină 20 de persone; prână și Duminica din 3 feluri de mănăcări, ăr Joia și Duminica din 4 feluri.

Domni, carl ne au rugată a le comunica condițiuni de insinuare la susmenționatulă cursă, suntă rugați a privi acestă avisă dreptă răspunsă la epistolele Domnieloră loră. Pentru chiarificare ne permitemă a mai adauge următoarele:

În planulă, care îlă proiectaserămă a-lă executa la cursulă din cestiune, avemă în vedere a pune și ramul auritulă. Din mai multe părți însă ni s'a făcută obiecțiune, cumcă punctele programului suntă pré număröse, materialulă de percursă pré vastă și timpulă, de care putemă dispune spre acestă scopă, pré scurtă pentru de ași pută însuși cineva cu temeiă cunoștințele de lipsă din fie care ramă de industrie, necesară poporului nostru.

Din aceste considerații ni s'a cerută din tôte părțile ca să reducemă punctele programului numai la ramii cei mai neapărată de lipsă ai industriei casnice și să nu scurtămă timpulă, merită pentru cunoșcerea acestora, cu lucrări de luscă, precum este auritulă, care pe lângă altele e împreunată și cu multe spese.

Ne aflămă deci îndemnați a satisface acestoră cereri în interesulă cauzei chiar, escludendă de astădată auritulă din programulă cursului nostru și lăsându-lă pentru altă ocaziune.*

Brașovă, 5 (17) Iulie, 1887.

George Moiană și Candidă Mușlea, învățatori.

SCIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a Gaz. Trans.)

GASTEIN, 20 Iulie — Impăratulă Wilhelm a sosită aci aseră.

BERLINŪ, 20 Iulie. — România a comandată la Gruson în Magdeburg tunuri și materială de răboiu pentru suma de șapte milioane.

LONDRA, 20 Iulie. — În camera comuneloră declară Fergusson, că reînceperea în curăndă a tractăriloră, privitoare la convențiunea comercială, e neprobabilă.

LONDRA, 20 Iulie. — Cestiunea d'a aproba alegerea prințului bulgară se nasce pentru puterile contractante abia după ce va fi sancționată alegerea Sultanului.

PARIS, 20 Iulie. — Ună călătoră germană Arderle din Grier a sloboțită asupra comisarului francesă Ritter în sala vămii din Pagny sur trei împușcături de revolver, dintre care una a părănsă în șelele stângi ale comisarului, ăr două în brațulă dreptă ală aceluia. Făptuitorulă a fostă arestată.

BERN, 20 Iulie. — Șese turiști elvețiani s'au nenorocită la suirea muntelui Jungfrau.

DIVERSE.

Dece reguli pentru cei ce se scaldă. — L. Krüger profesoră la școlă de inotată, ale cărui sfaturi au de temeiă o experiență îndelungată, recomandă următoarele dece reguli pentru cei ce voră să se scaldă și carl reguli me-

* Onoratele Redacțiuni ale celorlalte foi române suntă rugate respectuosă, să binevoiască a reproduce acestă avisă.

rită tôte luarea aminte: 1. Fiindă emoționată vehementă nu te scaldă! 2. Fiindă cuprinsă de o indispozițiune grabnică în decursulă indispozițiunii nu te scaldă! 3. După nopti veghiate și după osteneți mară nu te scaldă, mai înainte d'a nu te odihni căte-va ore. 4. După o mănăcare bogată și mai alesă după bături spirituoșe nu te scaldă! 5. Drumulă până la loculă de scaldare se-lă faci în timpă moderată! După sosire cercetăză afunđimea și curgerea apei! 7. Desbracă-te încetă, și apoi îndată te aruncă în apă! 8. Sari cu capulă înainte în apă, ori te afundă mai lină în apă, decă nu cutezi a te asvărli cu capulă la fundă! 9. Nu petrece multă timpă în apă, mai alesă decă nu ești puternic! 10. După scaldată frēcă trupulă pentru a promova circulațiunea sângelui, imbracă-te în grabă și fă o preumblare. — Scaldatulă și inotarea suntă folositoare pentru dezvoltarea fizică și spirituală nu numai pe timpă căldurosă, dăr și pe timpă răcorosă, decă se voră observa regulele de mai susă.

Furtă mare. — Pe calea ferată Roma-Pisa i s'au furată princesei Aldobrandini dintr'ună cuteră de feră, giuvaricale în sumă de 200,000 de franci. S'a arestată ună conductoră și ună bărbată din personală care însoțea pe princesa. La amanta acestuia s'au găsită căteva prețioșe.

Morminte avare. — „B. H.“ scrie, că în comitatulă Tolnau dealungulă șoselei ce duce dela Bölsake la Kömlöd s'au descoperit în mare numără morminte avare. Cadavrelă bărbăților mai bătrâni suntă îngropate cu caii loră cu totă și anume așa, că picioarele loră suntă în scările dela șea. De asemenea s'au găsită în morminte cuțite ruginite, vase de diferite forme și unelte de șea. Cu deosebire interesantă e o măciucă de feră, ună scută de bronză și mărgele de lută zugrăvite ce s'au găsită într'unulă din aceste morminte. Săpăturile se continuă în Augustă.

Ună obiceiă de imitată. — În Norvegia e ună obiceiă, după care nu se permite feteloră să se mărite până ce nu știu găti perfectă bucate, a cōce pâne, a tōrce și țese. Din cauza acăsta între viitoarele mame de familiă e o adevărată luptă de întrecere, căci tôte știu bine, că numai aceea se va mărita mai curăndă, care va fi ești summa cum laude. Esamenulă anuală în acăste folositoare arte e publică. Cea dintăiu la esamenă se mărită mai întăiu. Celelalte trebuie să aștepte până voră ești și ele cu prima laudă. Avisă domnișoreloră nōstre!

Nestorulă filologiloră. — Universitatea din Halle a pierdută pe unulă din cei mai distinși profesori ai ei, d. Frédéric-Auguste-Popp, Nestorulă filologiloră, unulă din fondatorii filologiei comparte. D. Popp (care nu trebuie confundată cu Bopp, unulă din rivalii săi) s'a născut în 1802 la Nettelrede în Hanovra. Elă fū chemată din 1883 să ocupe o catedră de filologiă la Universitatea din Halle și a ocupată până ce a murit. Elă a publicată dela 1833—1836 „Recherches philologiques“ și mai târziu o seriă de alte lucrări care au făcută pe știința sa favorită să facă progrese mară; mai cu sēmă trebuie să numimă lucrarea sa asupra „Țiganiloră în Europa și în Asia“, pentru care a luată premiulă Volney, dată de institutulă Franciei; lucrarea sa asupra „Numelui persōneloră și mai cu sēmă asupra numeloră de familiă“ și etimologia loră, și lucrarea asupra lui „Wilhelm de Humboldt și știința filologică“.

Editoră: Iacobă Mureșiană.

Redactoră responsabilă: Dr. Aurel Mureșiană.

Cu bunătatea care lă caracteriza făcū soldațiloră semnă cu mâna că potă să lase pe Ricardo să intre.

Gondolierulă trecă mândru printre sentinele. Însă când ajunse în mijloculă acelei curți pline de soldați, de ofițeri, de senatori carl măturau lespețile de marmoră cu hainele loră lungi, când țări mai cu sēmă p'un bărbată cu capulă acoperită cu o bonetă roșă impondabilă cu ună galbenă de aură, care-i vestea pe *Fantele*, adică pe reprezentantulă grōznicei Inquișii de Stată, pe *messer grande*, ală căruia nume nimeni nu cuteza măcară să-lă șoptescă în Veneția, își pierdū îndrăznelă. Se duse deci și se lipi de puțulă de bronz din drepta curții și așteptă buna plăcere a dogelui.

Francesco, îndată ce fū liberă, făcū semnă lui Ricardo ca se pôte sui.

Gondolierulă și ajunse în patru sărituri în capulă scării Urișiloră.

— Vrei să veți pe fiica Adriaticei? îi duse Foscară îndreptându-se spre apartamente.

— Nu tocmai, Alteță Serenisimă! — răspuse gondolierulă. — Însă mi-am luată îndrăznelă să mă în lășeză înaintea vōstră tocmai pentru ca să vă vorbescă despre ea.

— Bine, ce ai să-mi spui, să-mi spui în fața ei, fiindcă vreu s'o veți.

— Este aci?

— În apartamentele fiicei mele Marina, nevasta bietului meu Iacobă.

— Acelă pe care l'au exilată, fiindcă iubea prea multă Veneția? șopti Ricardo.

Dogele se întorse, se uită lungă la gondolieră și răspuse acăstă singură vorbă:

— Da!

Pe urmă plecă ărăși înainte și mai duse vorbindu-și singură:

„Și tocmai pe părintele lui l'au silită să presideze tribunalulă care a rostită sentința fiului. Brutus a pusă să execute pe fiulă seu chiar în fața lui, însă fiulă era vinovată. Eu am dată ordină ca Jacob să fiă supusă torturii, am lăsată ca să-lă exileze și șci am că iubitulă meu Jacob, copilulă meu din urmă, era nevinovată. Ce felă de guvernă să fiă acesta ală căruia suverană, șefulă, cum îi ducă ei, suferă o astfelă de injosire? Șermană șefă! șermană suverană!“

O ușă se deschise, ușă prin care se intra într'ună salonă așternută cu mozaicuri, în mijloculă căruia era ună lăgană.

— Iac'o aceea pe care ai scăpată o din ape ca pe ună altă Moise! — duse Foscară arătându lăganulă lângă care ședea fiica sa Marina. — Apropie-te! — îi mai duse vędendă că Ricardo înțepenise în ușa salonului.

Gondolierulă s'apropiă în vērfulă picioleloră și se uită cu dragă la copilă care se deșteptă țimbindă și-i întinse brațele ei micute.

Bietulă Ricardo fuse așa de mișcată de începutulă acesta de mănăgare copilărescă, încătă sări în susă. Însă casa întregă se cutremură din pricina săriturii lui și o cupă de cristală de Murano cădū josă și se făcū prafă. Copila, negreșită speriată de șgomotă, începū să plângă.

— Ai speriată o! îi duse dogele.

Urișulă, speriată, se opri cu ună picioră în aeră strimbându-se cătu se pôte de caraghiosă.

— Ală dracului dobitoacă mai sunt eu! — duse elă. — O! Alteță, iartă-mă, și d-ta, dōmnă, iartă-mă, vędū că copilă se spariă de mine.

— Ba nu se spariă, mi-se pare mai multă că are trebuință să mănănce ceva! duse Marina Foscară.

— Nu potă să-i dau nici pește să mănănce nici vină de Cypru să bea! duse dogele țimbindă; mai bine i-ar prinde o doică.

— Tocmai venisemă să vă propună o doică, Alteță! duse Ricardo veselă.

— Șci tu o doică?

— Da, Alteță, și încă o femeie sdravănă, să mēcreți; este voinică cătu doi gondolieri și frumosă ca o Madonă.

— Și pentru ce n'ai adusă o?

— Așteptam voia Alteței Vōstre.

— Ai voia. Decă nu poți să-i fi nașă, celă puțină alegeți o doică aceleia care, după Dumneșeu, îți este datore viața.

— Mulțumescă, Alteță!

— Ce mai aștepti de nu te duci s'o aduci?

— Alergă, stăpâne! Gondola mea este josă, este ușurică ca și o păsărică și am botezată *Rândurica*.

— Fă ca și ea, sboră! duse dogele ridendă.

— Peste o oră sunt aci! duse gondolierulă. — Deu, dōmnă, frumosă și a fostă ziua de aci! duse elă întorcându-se către Marina.

— Ci plecă, limbutule! duse dogele împingându-lă de umeri.

Ricardo ești din palat în fugă, se sul în gondolă și pe când mergea pe lagune se gândea astfelă:

„Deu! asta îi și mai bună decâtă cei patru galbeni de aură ai mei. Biata familiă asta șeracă o să aibă pâne și mititica mea Fiametta o rochiă nouă; n'am să-i mai vędū ochii ei mară negri, plini de gânduri întunecate; obrăji au să i se rumenescă curăndă și când voi trece p'acolo o să-i mai aducă ca și altădată glasulă ei de ciocărlă rēsunândă în tăcerea lagunelor. (Va urma.)“

Cursul la bursa de Viena
din 18 Iuliu st. n. 1887.

Table with 2 columns listing various financial instruments and their values, such as 'Rentă de aur 5%', 'Bancnote românesce', and 'Argint românesc'.

Cursul pieței Brașov
din 19 Iuliu st. n. 1887

Table with 2 columns listing market prices in Brașov, including 'Bancnote românesce', 'Argint românesc', and 'Napoleon-d'ori'.

AVISU.

Deoarece mi-am părăsit atelierul meu fotografic de mai înainte din Strada căldărarilor de jos Nr. 506, îmi permit să fac cunoscută onor. publică că de aci înainte primesc a fotografia precum și peste tot comanda numai în atelierul meu nou construit, corespunzător celor mai moderne pretențiuni ale artei, în Strada căldărarilor de sus Nr. 487.

Cu totă stima

Leopold Adler,
fotografu.

Nr. 695—1887.

Concursu.

La școlile reuniunii foștilor grănițeri din regimentul I. rom. sunt de conferit pe calea concursului:

- 1. Postul de învățător dirigent la școla din Cugieriu, comitatul Huniădorei, cu salariu anual de 350 fl. apoi cuartir și lemne de focu.
- 2. Postul de învățător dirigente la școla din Vestem, comitatul Sibiiului, cu salariu de 300 fl. din fondul școlastic central, precum și cuartir și lemne de focu.
- 3. Postul de învățător secundar la școla din Sina, comitatul Sibiiului, cu emolumentele: 200 fl. v. a. din fondul școlastic central, cuartir și lemne după trebuință; în fine
- 4. Totu la Sina postul de învățător adjunct cu 180 fl. din fondul central, apoi cuartir și lemne de focu.

Reflectanții la aceste posturi au să-și subțernă suplicele instruite cu diploma de calificare din studiile pedagogice și din limba maghiară, eventuală și alte documente cel mult până în 10 Augustu a. c. st. n. la:

Comitetul administrativ al fondului și școlilor foștilor grănițeri din regimentul I. rom. în Sibiu.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

- 1. Dela Brașov la Peșta: Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 20 de minute sera. Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 01 minută dimineața.
- 2. Dela Brașov la București: Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața. Trenul mixt Nr. 318: 1 ora 55 minute după amez.

II. Sosirea trenurilor:

- 1. Dela Peșta la Brașov: Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amez. Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.
- 2. Dela București la Brașov: Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sera. Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amez.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Rășnov-Zărnesci-Bran: 12 ore 30 min. după amez.
- b) " " " Zărnesci: 4 ore după amez.
- c) " " " în Săcuime (S. Georgi): 1 ora 30 minute noaptea.
- d) " " " la Făgăraș: 4 ore dimineața.
- e) " " " la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rășnov-Zărnesci-Bran la Brașov: 10 ore înainte de amez.
- b) " Zărnesci la Brașov: 9 ore a. m.
- c) Din Săcuime la Brașov: 6 ore sera.
- d) " Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.
- e) " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sera.

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Iuliu st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with 4 main columns: Predeal-Budapesta, Budapesta-Predeal, Teiuș-Arad-Budapesta, and Budapesta-Arad-Teiuș. Each column contains sub-columns for different train types (Tren de persoane, Tren accelerat, Tren omnibus) and lists stations with corresponding times.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile gróse.